

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ნინო ანთაძე

**ტექსტის სახეობათა ლინგვოკულტუროლოგიური
შეპირისპირება და მათი სწავლების თავისებურებები
სტუდენტური სამოტივაციო წერილის მაგალითზე**

ა ვ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

განათლების დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად
განათლების მეცნიერებებში

სპეციალობა: განათლების მეცნიერებები

თელავი
2016

დისერტაცია შესრულებულია იაკობ გოგებაშვილის სახელობის
თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლების მეცნიერებათა
ფაკულტეტზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

ეკატერინე შავერდაშვილი
ფილოსოფიურ მეცნიერებათა დოქტორი
ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი

რეცენზენტები:

ნათელა მაღლაკელიძე
განათლების მეცნიერებათა დოქტორი
ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი

ირინა ყრუაშვილი
ფილოლოგიის აკადემიური დოქტორი
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი

დაცვა შედგება 20_____ წლის "_____" _____,
საათზე იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო
უნივერსიტეტისგანათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის
სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე:
კორპუსი _____ აუდიტორია _____

მისამართი: საქართველო, თელავი, 2200
ქართული უნივერსიტეტის ქუჩა N 1
ტელ: +995 250 27 24 01

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თელავის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში და ვებ-გვერდზე :<http://tesau.edu.ge>

სადისერტაციო საბჭოს მდივანი _____

ასოც. პროფ. ნინო ბასილაშვილი

დისერტაციის ძირითადი ასპექტები

21-ე საუკუნეში ქართული საგანმანათლებლო სისტემა მასთან ერთად კი ენათმეცნიერება და ენის დიდაქტიკა ახალი გამოწვევების წინაშე დიდგა, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი გახდა საქართველოს ბოლონის რეფორმასთან შეერთების შემდეგ. ჩვენმა ქვეყანამ ბოლონის პროცესში ჩართვით, ვალდებულება აიღო, გამხდარიყო განათლების ერთიანი ევროპული სივრცის წევრი. შესაბამისად საგანმანათლებლო სისტემის დღის წესრიგში დიდგა ეროვნული სასწავლო გეგმის ახლებურად ჩამოყალიბებისა და მასში ახალი კომპეტენციების/კვალიფიკაციების ასახვის საკითხი. კომპეტენციათა შორის მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავა მშობლიურ და უცხოურ ენაზე კომუნიკაციისთვის საჭირო კომპეტენციებმა, როგორეცაა ინტერკულტურული კომპეტენცია, ტექსტზე მუშაობის კომპეტენცია და ა.შ. (შდრ. Gemeinsamer Europaeischer Referenzrahmen, 2005). შესაბამისად, საქართველოს საუნივერსიტეტო სასწავლო გეგმებში გაჩნდა ახალი სასემინარო კურსები: «აკადემიური წერა,» «ტექსტი და კომუნიკაცია,» «ტექსტის ტიპები: თეორია და პრაქტიკა». პარალელურად უმაღლესი სასწავლებლის პედაგოგებისა და სკოლების მასწავლებლებისთვის რამდენჯერმე ჩატარდა დარგობრივი სემინარები გერმანელი ექსპერტების ხელმძღვანელობით, რომლებიც მიზნობრივ ჯგუფში სამეცნიერო კომუნიკაციისა და აკადემიური წერის კომპეტენციის გადრმავებას ისახავდა მიზნად.

მიუხედავად ამისა 2006-2011 წლებში IEA-ს (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) მიერ ჩატარებულ წიგნიერების საერთაშორისო კვლევაში, რომელიც PIRLS-ის (Progress in International Reading Literacy Study) სახელითაა ცნობილი და რომელიც მიზნად ისახავდა კითხვის უნარის კვლევას მოზარდებში, საქართველომ 45 მონაწილე ქვეყანას შორის, საშუალოზე დაბალი შედეგი აჩვენა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ კითხვა «ტექსტური კომპეტენციის» ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილია, რომელიც თავის თავში წერის კომპეტენციასაც ითავსებს, ნათელი გახდება, რომ საქართველოში ამ მიმართულებით სირთულებები კვლავ მრავლადაა.

პრობლემა კიდევ უფრო ცხადად იკვეთება საუნივერსიტეტო

სივრცეში სწავლებისა და საგრანტო დისკურსში სტუდენტების მიერ შექმნილ აკადემიურ ტექსტებთან მუშაობისას, რისი მომსწრეც არაერთხელ გამხდარვარ ჩემი მრავალწლიანი სამუშაო გამოცდილებიდან გამომდინარე (საუნივერსიტეტო სივრცეში თექვსმეტწლიანი, ხოლო გერმანიის აკადემიურ გაცვლით სამსახურში (DAAD) თორმეტწლიანი მუშაობის გამოცდილება). სწორედ ამან განაპირობა ჩემი არჩევანი - მექცია ქართულ სასკოლო და საუნივერსიტეტო სფეროში არსებული წერის კომპეტენციის პრობლემა **სადისერტაციო ნაშრომის საკვლევ საკითხად**, ხოლო არგუმენტაციული ტექსტის სახეობა „სტუდენტური სამოტივაციო წერილი“ **კვლევის ობიექტად**.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, საზოგადოება სხვა სინამდვილის წინაშე აღმოჩნდა, რომლის ნაწილსაც ახალი სამეცნიერო-აკადემიური დისკურსი და ახლად გაჩენილი ტექსტის სახეობები წარმოადგენდა. ისინი საქართველოში საბჭოთა სივრცეში არსებული ტექსტის სახეობათა ხმარებიდან ამოღების პარალელურად გაჩნდა, მაგ.: საქორწინო ხელშეკრულება, საარჩევნო ბიულეტენი და სხვ. ახალ სოციო-კულტურულ რეალობაში წარმოქმნილ ტექსტის სახეობებს მიეკუთვნება «სტუდენტური სამოტივაციო წერილიც». იგი რამდენიმე წელია დამკვიდრდა ქართულ სინამდვილეში და დღითიდღე უფრო დიდ მნიშვნელობას იძენს, როგორც სამეცნიერო-აკადემიურ სივრცეში, ისე ყოველდღიურ პრაქტიკასა და კულტურათაშორისი კომუნიკაციის პროცესში. რადგან ქართულ საზოგადოებას მსგავს ტექსტებთან მუშაობის გამოცდილება არ აქვს, დამოკიდებულება მათ მიმართ «ექსპერიმენტული» ჩამოყალიბდა.

კვლევის აქტუალობას განაპირობებს ის ფაქტი, რომ იმ უამრავ ტექსტის სახეობათა შორის, რომლებიც უკვე წლებია შეპირისპირებითი კვლევების საგანს წარმოადგენს (აფთიაქის რეცეპტი, ბანკის ფურმულარი, რესტორნის მენიუ და ა.შ.) სტუდენტური სამოტივაციო წერილი ჯერ არ განხილულა. ქართულ რეალობაში არ არსებობს ერთი მხრივ სამეცნიერო ლიტერატურა, ხოლო მეორე მხრივ პრაქტიკული დანიშნულების მქონე გზამკვლევი, რომელიც ქართული კულტურის სპეციფიკის გათვალისწინებით სტუდენტს უცხო, ჩვენს შემთხვევაში კი გერმანულ კულტურასთან კომუნიკაციისას

დაეხმარებოდა, რომ აღარაფერი ვთქვათ, ტექსტის ხსენებული სახეობის სწავლებაზე სასკოლო და საუნივერსიტეტო განათლების დონეზე. იმ უნივერსიტეტებშიც კი, რომლებშიც აკადემიური წერა სავალდებულო საგნად ისწავლება, ნაკლებად ან საერთოდ არ მოიაზრება გამოყენებითი და არგუმენტაციული ტექსტის სახეობები (იხ. სადისერტაციო ნაშრომი, თავი 5: ძიებითი კვლევა).

სტუდენტური სამოტივაციო წერილის შესახებ ემპირიული კვლევებით არც გერმანული კულტურაა განებივრებული, თუმცა გერმანულ წიგნის ბაზარზე საკმაოდ დიდი რაოდენობით მოიპოვება, გზამკვლევები, რომლებიც კლასიკური სამოტივაციო წერილის წერის (სამუშაო ადგილის მოძიების მიზნით) შესახებ იძლევიან რჩევას.

გემოთთქმულის გათვალისწინებით ნაშრომი **მეცნიერულ სიახლეს** წარმოადგენს, როგორც ქართული, ისე გერმანული აკადემიური სივრცისთვის (იხ. გერმანელი ექსპერტების შეფასებები).

სადისერტაციო ნაშრომში დაყენებულია **ჰიპოთეზა**, რომ ქართველ სტუდენტებს უჭირთ სტუდენტური სამოტივაციო წერილის წერა. წერითი კომპეტენციის პრობლემას რამდენიმე მიზეზი აქვს. ერთ-ერთი მათგანი სადისერტაციო თემის ფარგლებში **დასამტკიცებელი დებულების სახით განიხილება** - სასკოლო და საუნივერსიტეტო სწავლების ფარგლებში არასაკმარისად, ან საერთოდ არ ისწავლება ტექსტის სახეობა სტუდენტური სამოტივაციო წერილი. წარჩინებული სტუდენტი, რომელიც საკმარისად კარგად ფლობს უცხო ენას, ვერ ახერხებს აზრის დასაბუთებულად ფორმულირებას. კონკურსანტი კი, რომელიც სასწავლო სასტიპენდიო გრანტზე აკეთებს განაცხადს და, ერთი შეხედვით, ყველა წინაპირობას აკმაყოფილებს მის მისაღებად (პროფესიული გამოცდილება, ენის კარგი ცოდნა, კარგი აკადემიური მოსწრება და ა.შ.), უცხოური ენაზე სამოტივაციო წერილის წარდგენის შემდეგ კი მალევე ეთიშება კონკურსს, რადგან სტუდენტების დიდ ნაწილს საკუთარი აზრის ფორმულირებისა და არგუმენტაციის პრობლემა აქვს. ორივე შემთხვევაში სტუდენტი არათუ არ იცნობს ტექსტთან ან ტექსტის ნიმუშთან მუშაობის სტრატეგიებსა და ხერხებს, არამედ მისთვის უცხოა იმ კულტურის წერითი ტრადიციები, რომელთანაც იგი ურთიერთობს. ტექსტურ კომპეტენციასთან ერთად ის არ ფლობს ინტერკულტურულ კომპეტენციას, «უნარს, რომელიც

უცხო ენის შემსწავლელს მონოლინგვური მშობლიური ენის მატარებლისგან განასხვავებს» (შდრ. შავერდაშვილი, 2013).

ნაშრომში დაყენებული ჰიპოთეზის გადამოწმება **ორი სხვადასხვა მეთოდის** დახმარებით მოხდა:

ძიებითი კვლევა, რომელიც სტუდენტების გამოკითხვას გულისხმობს. გამოკითხვის მიზანს წარმოადგენდა ჰიპოთეზის დამტკიცება, რომ ქართველ სტუდენტებს უჭირთ არგუმენტაციულ ტექსტის სახეობებთან მუშაობა, რადგან სასკოლო და საუნივერსიტეტო განათლების საფეხურებზე ან საერთოდ არ სწავლობენ, ან მინიმალურ დონეზე ეუფლებიან მსგავსი ტიპის ტექსტებთან მუშაობის კომპეტენციას, მოგვიანებით კი სერიოზულ ბარიერებს აწყდებიან ხსენებული ტექსტის სახეობის პროდუცირებისას.

კვლევის ფარგლებში გამოკითხულ იქნა ცხრა ქართული აკრედიტირებული უმაღლესი სასწავლებლის 100 სტუდენტი. უნივერსიტეტებიდან სამი სახელმწიფო და სამი კერძო უნივერსიტეტია. გამოკითხვაში ჩართული იყო ასევე ქუთაისის აკაკი წერეთლის, ბათუმის შოთა რუსთაველისა და თელავის იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტები. მიზნობრივი ჯგუფის ენის ფლობის დონე ენის ერთიანი ევროპული ჩარჩო-დოკუმენტის B1 და B2 წარმოადგენდა.

მას შემდეგ, რაც ძიებითი კვლევის საფუძველზე დადგინდა, რომ ქართველ სტუდენტებს უჭირთ ტექსტის სახეობის სტუდენტური სამოტივაციო წერილის წერა, ჩატარდა ქართველი და გერმანელი სტუდენტების მიერ გერმანულ ენაზე დაწერილი სამოტივაციო წერილების, როგორც ტექსტის სახეობის ლინგვოკულტუროლოგიური შეპირისპირება. გამოყენებულ იქნა დირკ სკიბას კვლევის **ექსპლორაციულ-ინტერპრეტაციული** მეთოდი, რომელიც თავს არიდებს კვლევის დასაწყისში დასმული ჰიპოთეზის დამტკიცებას და თვითონ კვლევის მიმდინარეობისას, ანალიზის მომენტში ახდენს კვლევის შედეგების ჩამოყალიბებას (შდრ. დ. სკიბა, 2009).

სამეცნიერო ნაშრომში ჩატარებული **კვლევები მიზნად ისახავდა**:

ა) ცდომილებების დადგენას, რომელსაც ადგილი აქვს ქართველი სტუდენტების მიერ სტუდენტური სამოტივაციო წერილის შედგენისას და რომლებიც წერითი და ინტერკულტურული კომპეტენციების

ნაკლებობითაა განპირობებული. ბ) ცდომილებების შედარებას გერმანულ სტანდარტებთან გერმანელი სტუდენტების მიერ დაწერილი სტუდენტური სამოტივაციო წერილის მაგალითზე გ) ამ გზით ქართულ რეალობაზე მორგებული ახალი ტექსტის ყალიბის/ფორმატის დადგენას.

სადისერტაციო ნაშრომის ფარგლებში ჩატარებული კვლევის შედეგების **თეორიული ღირებულება** შემდეგია:

- კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით შესაძლებელია უფრო ფართემასშტაბიანი კვლევების ჩატარება. მაგ: სახელმძღვანელოზე მუშაობა.
- ნაშრომის შედეგების ასახვა შესაძლებელია სასკოლო და საუნივერსიტეტო სასწავლო გეგმებში. კერძოდ კი სწავლების კონკრეტული სტრატეგიების შემუშავებისას.
- კვლევის შედეგად მიღებული რეკომენდაციები ტექსტის სახეობა სტუდენტური სამოტივაციო წერილის ქართულ სინამდვილეზე მორგებული ტექსტის ნიმუშის შექმნის შესაძლებლობას იძლევა.

სამეცნიერო ნაშრომის **პრაქტიკულ ღირებულებას** კი შემდეგი წარმოადგენს:

- კვლევის მასალების გამოყენება შესაძლებელია გაკვეთილის მასალად.
- კვლევის შედეგები ტექსტზე მუშაობისას პრევენციული სამუშაოს ჩატარების საშუალებას იძლევა, ამით კი ტიპიური შეცდომების თავიდან აცილებაა შესაძლებელი.

სადისერტაციო ნაშრომი შედგება 142 გვერდის, 8 თავისა და 14 ქვეთავისაგან. ნაშრომი იწყება შესავლით, რასაც მოსდევს ძირითადი ნაწილი. სადისერტაციო თემა სრულდება დასკვნით და რეკომენდაციებით. ნაშრომს თან ახლავს გამოყენებული ლიტერატურის სია, დანართის სახით კი კითხვარი, რომელიც ძიებითი კვლევისთვის იქნა გამოყენებული და ტექსტის კორპუსი, რომელიც ლინგვოკულტუროლოგიურ კვლევას დაედო საფუძვლად.

თავი 1. უცხოური ენების მეთოდოლოგია/დიდაქტიკის კავშირი მომიჯნავე მეცნიერებებთან

გამომდინარე იქედან, რომ სადისერტაციო თემის ფარგლებში ორი სახის, ძიებითი და ლინგვოკულტუროლოგიური კვლევაა ჩატარებული, სადისერტაციო თემის პირველ ნაწილში მიმოხილულია ენის წავლების/დიდაქტიკის ურთიერთდამოკიდებულება მომიჯნავე დისციპლინებთან - ფსიქოლოგიასთან, პედაგოგიკასა და რაც მთავარია ენათმეცნიერებასთან. აქცენტი გაკეთებულია მე-20 დაუკუნის 80-იან წლებში ამ დისციპლინებში ჩატარებულ მნიშვნელოვან კვლევებზე და მომხდარ ცვლილებებზე, რომელთაც დიდი გავლენა იქონიეს ენის დიდაქტიკაზეც.

თავი 2. ენობრივი ქმედება, როგორც კომუნიკაციური ერთეული ტექსტი-ენობრივი ქმედების საშუალება

ნაშრომის მეორე ნაწილში გაგრძელებულია პირველ თავში განხილული ენობრივი ქმედების თემა, რომელიც უშუალოდაა დაკავშირებული ტექსტის ცნებასთან. ვ. ელიხის მოსაზრებით, ტექსტი არის სამეტყველო ქმედება, რომელსაც საკომუნიკაციო სიტუაციაში სპეციფიური ფუნქცია აკისრია: ტექსტი იბადება ერთ რომელიმე სამეტყველო სიტუაციაში და მზადდება მეორე სამეტყველო სიტუაციაში გამოსაყენებლად. ანუ ტექსტის პროდუცირება ხდება ერთადერთი მიზნით - რათა მოხდეს მისი მეორე საკომუნიკაციო სიტუაციაში გადატანა. იქვეა მოყვანილი რამდენიმე მეცნიერის შეხედულება ტექსტის, როგორც ენობრივი ქმედების შესახებ (მდრ. ელიხი, 2007).

თავი 3. ენობრივი ქმედების კულტურული სპეციფიკა

ბოლტენის თანახმად, კულტურთა შორის კომუნიკაციისას, უაღრესად მნიშვნელოვანია აღქმის პროცესი. სწორედ უცხო კულტურის არასწორი აღქმა იწვევს გაუგებრობებს. აღქმა დაკავშირებულია ადამიანის ცნობიერებაში არსებულ გამოცდილებასთან (თუ მე არასოდეს გამისინჯავს ავოკადო, როდესაც მსხალსა და ავოკადოს შემომთავაზებენ, უპირატესობას მსხალს მივანიჭებ). იგივე პროცესი

მიმდინარეობს წერის პროცესში (შდრ. ბოლტენი, 2001). როდესაც ქართველი სტუდენტი სტუდენტურ სამოტივაციო წერილს წერს, ის იმ გამოცდილებიდან ამოდის, რომელიც მან ქართულ კულტურაში დააგროვა, რადგან სხვას ანუ კომუნიკანტის კულტურას ის არ იცნობს. შესაბამისად მისი ტექსტი, როგორც კომუნიკაციის საშუალება, განწირულია წარუმატებლობისთვის.

თავი 4. ტექსტი როგორც უცხოური ენის გაკვეთილის მნიშვნელოვანი ელემენტი

მე-4 თავი სრულად ეთმობა ტექსტის, როგორც უცხოური ენის გაკვეთილის მნიშვნელოვან კომპონენტს. „ტექსტი უნიკალური საშუალებაა ენის სისტემის ყველა ასპექტის ინტეგრირებულად მიწოდებისათვის და მისი გაგება და პროდუცირება ენის შესწავლის ის ძირითადი საკვანძო საკითხებია, რომელთა გარეშეც მასწავლებელსა და მოსწავლეს ნებისმიერი მიზნის მიღწევა გაუჭირდება (შდრ. შავერდაშვილი 2013/N 2).

4.1. ენობრივი ქმედების მოდელი წარმოადგენს ქმედების სტანდარტიზირებულ ფორმას, რომელიც კონკრეტულ კომუნიკაციურ სიტუაციაში რეალიზდება. ხოლო თუ ტექსტს ენობრივ ქმედებად განვიხილავთ, „ტექსტის ნიმუში, ეს გახლავთ ენობრივი ქმედების კონვენციონალიზებული მოდელი, რომელიც განიხილება როგორც კონტექსტუალურ, კომუნიკაციურ-ფუნქციურ და სტრუქტურულ ნიშანთა ურთიერთკავშირი“ (Brinker, 1997:132).

მოცემულ ქვეთავში განხილულია ტექსტის სხვადასხვა სახეობები, მათ შორის მოხსენიებულია სტუდენტური სამოტივაციო წერილი, როგორც არგუმენტაციული ტექსტი.

4.2. ქვეთავი ეთმობა სტუდენტური სამოტივაციო წერილის, როგორც პერსუასიული/არგუმენტაციული ტექსტის სახეობის განხილვას.

4.3. იმის დასადგენად, საგანმანათლებლო საფეხურის რომელ დონეზე ეცნობა გერმანელი და ქართველი მოსწავლე ტექსტის სახეობას სტუდენტური სამოტივაციო წერილი, ერთმანეთთანაა შედარებული გერმანული და ქართული სასკოლო სასწავლო გეგმები.

თავი 5. ძიებითი კვლევა

ჰიპოთეზის დასამტკიცებლად, რომ ქართველ სტუდენტებს უჭირთ სტუდენტური სამოტივაციო წერილის წერა, ჩატარდა ძიებითი კვლევა კვლევის მიზანს წარმოადგენდა სტუდენტების მზაობის დადგენა ტექსტის ამ სახეობისათვის დამახასიათებელი ენობრივი ქმედებების ფლობის კუთხით. კვლევის შედეგად გამოვლინდა, რომ მათ საერთოდ არ აქვთ შეძენილი ეს კომპეტენცია, ან ძალიან მცირე დოზით აქვთ ნასწავლი ტექსტის ამ სახის პროდუცირება საუნივერსიტეტო დონეზე.

თავი 6. ემპირიული კვლევა

მას შემდეგ, რაც ძიებითმა კვლევამ დაადასტურა ჰიპოთეზა, რომ ქართველ სტუდენტებს უჭირთ სტუდენტურ სამოტივაციო წერილზე მუშაობა, სადისერტაციო ნაშრომის ფარგლებში ჩატარდა კიდევ ერთი კვლევა, რომელიც ექსპლორაციულ-ინტერპრეტაციულ ხასიათს ატარებდა. კვლევის მიზანს წარმოადგენდა იმ შეცდომების დადგენა, რომელსაც ქართველი სტუდენტები სამოტივაციო წერილის წერისას უცხოენოვან კულტურასთან შეხვედრისას უშვებენ.

ემპირიული კვლევისთვის გამოყენებულ იქნა გერმანიის აკადემიური გაცვლის სამსახურის (DAAD) საარჩევო მასალაც, რომელზე დაყრდნობითაც შეიქმნა საკვლევი ტექსტის კორპუსი.

ჩატარებულმა ემპირიულმა კვლევამ ცხადყო, რომ გერმანელი სტუდენტების მიერ ფორმატირებული სტუდენტური სამოტივაციო წერილი საგრძნობლად განსხვავდება ქართველი სტუდენტების მიერ შედგენილი ტექსტებისაგან, რაც უპირველეს ყოვლისა განპირობებულია გერმანული სასკოლო და საუნივერსიტეტო სისტემაში ტექსტური კომპეტენციის განვითარებაზე მუშაობის ინტენსივობით.

თავი 7. გაკვეთილის დაგეგმვა კვლევის შედეგების გათვალისწინებით

წინამდებარე თავი განხილულია გაკვეთილის დაგეგმვის მნიშვნელოვანი ასპექტები, როგორიცაა გაკვეთილის მიზანი, გაკვეთილისთვის შერჩეული ტექსტის სისწორე, სოციალური ფორმები,

დავალებათა ჩამოყალიბების პროცესი და ა.შ. ხსენებული ფაქტორების გათვალისწინება ხდება ტექსტის პროდუქციების პროცესის დიდაქტიზირებისას.

თავი 8 . დასკვნა

დასკვნით ნაწილში მოკლედ არის წარმოდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ფარგლებში ჩატარებული კვლევის შედეგები და ამ შედეგების მიხედვით შემუშავებული რეკომენდაციები.

სადისერტაციო თემის ფარგლებში ჩატარებული კვლევის ცალკეული სეგმენტები სტატიების სახით გამოქვეყნდა ზაარლანდის საერთაშორისო საუნივერსიტეტო გამოცემის მრავალტომეულ კრებულში SERAVI PONTES, ასევე საერთაშორისო კონფერენციის „გერმანული დარგობრივი ენის თეორია და პრაქტიკა საქართველოში“ კრებულში:

- 1) Antadze, Nino (2015): „Die Textsorte studentisches Motivationsschreiben. Kulturkontrastive Analyse am Beispiel georgischer und deutscher Motivationsschreiben.“ In: Reihe „Saravipontes“ Band 3, Hrs. Von Elisabeth Venohr, Anika Müller und Barbara Wolf, Saarbrücker Universitätsverlag universaar, 2016.
- 2) ეკატერინე შავერდაშვილი/ნინო ანთაძე (2013): „დარგობრივი ენის დიდაქტიკა და პროფესიაზე ორიენტირებული გერმანული ენის გაკვეთილი საქართველოს უნივერსიტეტებში.“ საერთაშორისო კონფერენცია „გერმანული დარგობრივი ენის თეორია და პრაქტიკა საქართველოში“ /ნ. აბრალავა, მ.ქუთელია, თ. ფეტელავა, ჰ. დინტერა, ე. ფენორი. საუნივერსიტეტო გამოცემა 2013. გვ. 135

ზაარლანდის უნივერსიტეტში გამოქვეყნებულ სტატია შეფასდა: ლუისბურგ-ესენის უნივერსიტეტის პროფ. (ემირიტუსი) ბერნდ

შპილნერის, ზაარლანდის უნივერსიტეტის პროფ.მარტის და იენის ფრიდრიხ-შილერის უნივერსიტეტის პროფ. დირკ სკიბას მიერ.

კვლევის ცალკეული შედეგების პრეზენტაცია მოხდა:

- 1) 2008 - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გერმანული ენის მასწავლებელთა ასოციაციის კონფერენცია.

მოხსენება: „ქართველი სტუდენტები მონაწილეობას ღებულობენ სტიპენდიის კონკურსში-ინტერკულტურულიანალიზის ცალკეული ასპექტები“

- 2) 2009 - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საერთაშორისო კონფერენცია.

მოხსენება: „ენობრივი ქმედებები, როგორც კულტურული თავისებურებებით შეფერილი შეცდომების წყარო.“

- 3) 2011 - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საერთაშორისო კონფერენცია.

მოხსენება: „ინტერკულტურული განსხვავებები ტექსტის სახეობებში. სტუდენტური სამოტივაციო წერილის მაგალითზე.“

სადისერტაციო ნაშრომი შეიქმნა 2010, 2011 და 2012 წლებში იენის ფრიდრიხ-შილერის უნივერსიტეტში ჩატარებული საბიბლიოთეკო კვლევებზე დაყრდნობით, სამეცნიერო ხელმძღვანელის პროფ. ეკატერინე შავერდაშვილისა და იენის უნივერსიტეტის პროფესორების მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ.

Iakob Gogebashvili Telavi State University

With the right of manuscript

Nino Antadze

**Linguistics and Cultural Comparative
Characteristics of Text Types and Peculiarities of
Teaching Them on the Example of
“Student’s Cover Letter”.**

Speciality: educational sciences

A b s t r a c t

Of submitted dissertation/thesis

For obtaining PH.D.in education

Telavi

2016

The research has been carried out on the Faculty of Education at the Department of Education Sciences of I. Gogebashvili State University

Academic Adviser:

Ekaterine Shaverdashvili

Doctor of Philosophy
Professor at Ilia State University

Reviewers:

Natela Maghlakelidze

Doctor of Education,
Associated professor at Ilia State University

Irina Kruashvili

Academic Doctor of Philology
Associated professor at Sokhumi State University

The defense of the thesis will take place in 2016 “-----“ ----- at -
-----o'clock at the session of doctoral committee at the Faculty of Education,
I.Gogebashvili Telavi State University

Address: Georgia, Telavi, 2200

Georgian University Street, #1

Tel: +995 259 7 24 01

The thesis is available at the scientific library of I. Gogebashvili State University
(Address: #1, University Street, Telavi, Georgia) and on web-site: <http://tesau.edu.ge>

Scientific Secretary of the

Dissertation Board _____ Ass, Prof. Nino Basilashvili

Basic Aspects of the Thesis

Educational system of Georgia along with its linguistics and didactics of the language turned out facing new challenges, which acquire significant importance, especially after joining Bologna reform. By joining Bologna process our country undertook the responsibility to become a member of European Higher Education Area. Consequently creation of a new national educational curriculum and reflection of new competences and qualifications in it were placed on the agenda. Among the competences special importance was paid to the communicative competences, necessary for ensuring the communication in native and foreign languages, such as intercultural competence, written communication, text production etc. (comp. Gemeinsamer Europaeischer Referenzrahmen, 2005).

Consequently new disciplines such as “Academic Writing”, “Text and Communication”, “Types of Texts: Theory and Practice” appeared in the new curricula of Georgian universities. In parallel, some special workshops, targeted at deepening the competence of scientific communication and academic writing, were held for school and university teachers by German experts.

Despite this, conducted by IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) in 2006-2007 study on international studies on the educational level, known as PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) which envisaged the reading skills among teenagers, Georgia, among 45 countries, showed below the average results. Taking into consideration that reading is one of the important parts of “text competence”, which combines writing competence too, it becomes clear that Georgia still has many difficulties in this aspect.

The problem becomes more vivid when working on written by students’ academic texts within a university teaching sphere or grant discourses; I have often witnessed it during my many years long career (sixteen years in university sphere, and twelve year experience of work in Germany Academic Exchange Service (DAAD)). This very fact preconditioned my choice – to take, existing in Georgian schools and universities, problem in written competence, as **the topic of my Thesis**, and one of the types of argumentative texts – “student’s cover letter” as **the object of my research**.

After the collapse of the Soviet Union, the society turned to be facing completely different realities, such as new scientific-academic discourse and new forms of

written texts. They appeared in parallel with the withdrawal of existing in Soviet Georgia text types, e.g. marriage agreement, ballot papers, etc. among the new types of socio-cultural texts is “student’s cover letter”. It came into use in Georgian reality a few years ago and gains more and more importance these days, both in the academic sphere, everyday practice and in the process of intercultural communication. As Georgian society has no experience of communication with similar texts, the attitude, which formed towards them, can be formulated as “experimental”.

Topicality of the research is preconditioned by the fact that among the variety of numerous texts (prescriptions, banking forms, menus etc.), which have been the subject of comparative analyses for years, a student’s cover letter has not been studied yet. There is no scientific literature or any practical guide, which takes into account specifics of Georgian culture and will be of any help for students to communicate with a foreign language, and in our case with German culture. Not mentioning the level of teaching of the above mentioned text type on a school or university level. Even in those universities which included the academic writing among compulsory subjects, applied and argumentative text types are rather poorly covered or completely ignored (see the thesis, chapter 5, Survey, the Tools and Results of the Research).

Neither German literature can boast with the empiric researches on “student’ cover letter”, though German book market is reach in the guides, which gives factual pieces of advice how to write a formal cover letter (when applying for a job).

Considering the above mentioned, thesis is a **scientific novelty both** for Georgian and German academic spaces (see the appraisals of German experts).

It is suggested in the **hypothesis**, that Georgian students face certain difficulties when writing cover letters. There are some reasons explaining the problem of writing competence. One of them, covered within the framework of the theses, **is regarded as the proofing thesis** – the school and university teaching programs either pay little attention or completely omit teaching of such a variety of a text as a student’s cover letter. A good student, who knows a foreign language well, fails to formulate his/her ideas in the appropriate way. While the competitor who is applying for a studying grant and according to all accounts, complies with all requirements for its receiving (professional experience, knowledge of the language, good academic grade report, etc.), after the presentation of the cover letter soon leaves the contest, as majority of students have problems in framing and reasoning of their ideas. In

both cases the student is not only unaware of the strategies and methods of working on such texts, but he/she is simply unfamiliar with the writing traditions of the culture, he/she operates with. Along with textual competence he/she doesn't master intercultural competence," the skill that differentiates a foreign language learner from a monolingual native speaker". (see Shaverdashvili, 2013)

Two different methods were used for the verification of the suggested in the thesis hypothesis:

A pilot study implies the survey among students. The aim of the survey is to prove the hypothesis that Georgian students face difficulties when working with the argumentative texts, as they, at school or university levels of education either do not study or study working with similar texts at a minimal level, and thus later they encounter the serious barriers when dealing with the procedures connected with the above mentioned text type.

One hundred students from nine accredited Georgian universities were questioned within the frameworks of the survey. Among those universities three of them are state and three private universities. Kutaisi Akaki Tsereteli, Batumi Shota Rustaveli and Telavi Iakob Gogebashvili state universities have also been involved in the survey. Knowledge of a foreign language in target groups, according to the Common European Framework of Reference for Languages, was B1 and B2 levels.

Based on the results of the pilot study, it was ascertained that Georgian students have difficulties in writing of such a text type as a student's cover letter; a linguistic comparative analyses of written by Georgian and German students' cover letters was accomplished. **Explorative-interpretative method** of Dirk Skiba, which avoids the assertion of the hypothesis at the beginning and at the initial stage of the survey, practices calculating results of the survey at the moment of the analyses. (see D. Skiba, 2009).

The goals of the survey, conducted in the scientific thesis, were: a) establishment of the discrepancies, when submitting a student's cover letter, which are conditioned by the lack of the sufficient knowledge of Georgian students in writing and intercultural competencies. B) Comparison of the discrepancies, on the example of written by German students' letters, when comparing them with German standards, d) determining an adjusted to Georgian reality new text format.

Theoretical values of the research results conducted within the frameworks of the thesis are the following:

- The study results enable to conduct more far scale studies. E.g. working on the text book.
- The study results can be used in school and university curricula. Namely in working out a special strategies for specific studies.
- Recommendations (based on the study results) for this type of texts, gives the possibility to create adjusted to Georgian reality student's cover letters.

Practical values of the scientific work are the following:

- Possibility of the usage of the study results as a teaching material for a lesson.
- The study results give the possibility to conduct preventing work when working on the text to avoid typical mistakes.

The thesis consists of 142 pages, 8 chapters and 14 subchapters. The thesis is opened with the introduction, which is followed by the main body. The thesis ends with the conclusion and recommendations. The thesis is attached with the list of used literature; a questionnaire, which was used during the pilot study, as an appendix and the corpus, which was used as a base in lingo-culturology studies.

Chapter 1. Relation of Methodology/Didactics of Foreign Languages with Related Sciences

Since within the research frameworks two types of survey and linguistic-cultural research were conducted, the first part of the thesis comprises the relation of methodology/didactics of a foreign language with related disciplines, such as psychology, pedagogy and most importantly with linguistics. Basically the emphasis is done on studying of the significant researches and changes in these disciplines, conducted in 80th of 20 century, which in their turn, have had great impact on didactics of the language.

Chapter 2. Language action, as a communicative unites; text – as a means of language action

The second part of the study continuous covered in the first chapter theme of a language action that is closely connected with the concept of a text. According to K. Ehlich, a text is a language action, which has a special function in a communicative situation: a text is born in a certain conversational situation and is ready for the

usage in another conversational situation. That means that a text is created for just one purpose – for its implementation in another communicative situation. Here are opinions of some scientists on a text as a language action (see Ehlich, 2007).

Chapter 3. Cultural Specifics of Language Action

According to Bolten the process of understanding is extremely important in an intercultural communication. It is the wrong perception of a foreign culture that causes misunderstandings. Perception is connected with the experience existing in a human consciousness. (If I have never tasted an avocado, when I offered an avocado and a pear, I give preference to a pear.). We witness the similar situation in the process of writing. (Compare: Bolten, 2001) When a Georgian student writes a student's cover letter he uses the experience gained from Georgian culture, because he is unfamiliar of the other, namely the culture of communicant. So his written text, as a means for communication, is doomed to be a failure.

Chapter 4. Text as an Important Element of a Foreign Language Lesson

Chapter 4 is completely dedicated to the text, as an important component of a foreign language lesson. Text is a unique means for delivering all aspects of the language integratedly; understanding and processing of the latter are those fundamental issues, and without them the achievement of any kind of goals for both students and teachers will be very hard. (Compare: Shaverdashvili 2013/N2)

4.1 A model of language action represents a standardised form of an action that is realized in a specific communicative situation. And if we consider a text as a language action, it represents a conventionalized model of an action, which is considered as a unity of contextual, communicational-functional and structural signs (Brinker, 1997:132).

The given chapter deals with the various text types, including the above-mentioned Student's Cover Letter, as a sample of argumentative text.

4.2. The chapter is focuses on the discussion of a student's cover/motivation letter as a type of persuasive/argumentative text.

4.3. In order to determine at which level of education German and Georgian students get acquainted with a cover letter, national educational curricula of the two countries are compared in the given sub-chapter.

Chapter 5. Pilot Study

In order to prove the hypothesis that Georgian students face difficulties in composing a Student's Cover Letter, the pilot study was held. The aim of the study was to ascertain the readiness of Georgian students to use characteristic language action for this type of text. As a result of the survey it was revealed that they either hadn't obtained the given competence, or had a very poor knowledge in dealing with this type of text, be it at school or university levels.

Chapter 6. Empirical Study - Tools and Results of Study

After proving the hypothesis that Georgian students are hardly able to compose a Student's Cover Letter, the other research of explorative-interpretative character was conducted. The goal of the research was to determine the types of mistakes Georgian students make while writing a cover letter, when encountering with the foreign culture.

Archive materials of the German Academic Exchange Service (DAAD) were also used in the Empirical study; on the basis of the latter the corpus of the text under study, was created.

The accomplished empirical research showed that cover letters composed by German students significantly differ from those drawn up by Georgian students. That is primarily determined by the intensity of work on development of textual competence in German school and university system.

Chapter 7. Planning a Lesson in Accordance of the Study Results

The given chapter discusses important aspects of a lesson planning, such as a goal of the lesson, accuracy of the selected text, social forms, task formation process etc. all these factors mentioned above are taken into account at teaching the process of text production.

Chapter 8. Conclusion

Final part of the research represents a short summary of the results of the study, and the recommendations worked out on the basis of these results.

Separate segments of the study have been published **as articles** in SERAVIPONTES, a multi-volume selection of International University of Saarland, as well as in the collection of international conference “Theory and Practice of German language as a speciality in Georgia”:

1. Antadze, Nino (2015): Die Textsorte Studentisches Motivationschreiben. Kulturkontrastive Analyse am Beispiel georgischer und deutscher Motivationschreiben. In: Reihe Saravipontes Band 3, Hrs. Von Elisabeth Venohr, Anika Muller und Barbara Wolf, Saarbrucker Universitätsverlag universaar, 2016.
2. Ekaterine Shaverdashvili/Nino Antadze (2013): Didactics of a language as a speciality and German lesson focused on profession at Georgian Universities. International conference
3. Theory and Practice of German language as a speciality in Georgia .N. Abzalava, M. Kutelia, T. Petelava, H.Dintera, E.Venohr. University edition 2013. p.135.

Reviews on the article published in Saarland University were made by professor (emeritus) Bernd Spillner of Duisburg-Essen University, professor of Saarland University Prof.Martand professor of Friedrich-Schiller University Jena, Dirk Skiba.

Presentation of the separate results of the research were held:

1. At the Plenary Session of Association of German Language Teachers held at Ilia State University in 2008.
Report: Participation of Georgian students in scholarship competition; certain aspects of intercultural analysis
2. International conference held at the same university in 2009.
Report: Language actions, as a source of mistakes with a shade of cultural peculiarities
3. Conference at the same university in 2011.

Report: Intercultural differences in different text types on the example of students' cover letters.

Thesis was created in 2010, 2011, and 2012 on the basis of library research carried out at Friedrich-Schiller University, under the constant consultations with the research academic adviser professor Ekaterine Shaverdashvili and professors of Jena Univ

ბეჭდვა: სტამბა Degaprint
ვირსალაძის ქ. 8, 0108 თბილისი

რედაქტორი: ნინო ანთაძე
ტექნიკური რედაქტორი: ვალერი ენუქიძე

ტირაჟი: 16
ბეჭდვის თარიღი: 28.06.2016.

